

SUNAN: DENİZ TAŞKESEN

SORUMLUKUK

Sunumu

GAZİ MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU
LİSESİ

Sorumluluk: Kişinin kendi davranışlarını veya kendi yetki alanına giren herhangi bir olayın sonuçlarını üstlenmesi 'mesuliyet' şeklinde tanımlanmaktadır.

Sorumluluk veya hesap verebilirlik, etik ve yönetim açısından cevap verebilirlik, suçlanabilirlik, sorumluluk ve hesap verme beklentisidir.

- **Başka bir deyişle, sorumluluk, kişinin kendine ve başkalarına karşı yerine getirilmesi gereken yükümlülüklerini zamanında yerine getirmesi zorunluluğudur.**
- **Örneğin; öğrencilerin dersi dinleme, okul araç gereçlerini düzenli kullanma, başkalarının hakkına saygı duyma, yaşadığı çevreyi temiz tutma vb. sorumlulukları vardır.**
- **Kişiler bir yandan hak ve özgürlüklerine sahip çıkarken, diğer yandan sorumluluklarını bilip onlara uymalıdır.**

Sorumluluk üzerine düşünürken hak ve özgürlük kavramlarına da değinmek gerekir.

HAK : Hak, bir özgürlüğün sağlanması için kişiye anayasa ve kanunlar ile tanınmış yetkilidir. Eğitim hakkı, yaşama hakkı, oyun oynama hakkı vb.

ÖZGÜRLÜK : Her türlü dış etkiden bağımsız olarak kişinin kendi iradesine, kendi düşüncesine dayanarak karar vermesi durumudur. Seyahat özgürlüğü, yerleşme özgürlüğü, haberleşme özgürlüğü, düşünce özgürlüğü, basın özgürlüğü gibi çeşitli özgürlüklerden söz edilebilmektedir.

- Haklardan bahsettiğimizde, bir ülkenin, devletin ya da siyasi olarak yönetilen bir bölgenin vatandaşlarına ve sakinlerine tanınan ve hukuk sistemi, yerel yönetim organı tarafından onlara borçlu olunan toplumsal kurallar, düzenlemeler ve normlardan bahsediyoruz.
- Yine sorumluluklardan bahsettiğimizde, bir vatandaşın veya siyasi alanda yaşayan kişinin topluma, hukuk sistemine ve o yerin yönetim organına olan bağlılığından bahsediyoruz.

Haklar ve sorumluluklar el ele gider, ancak Haklar kazanılır ve Sorumluluklar takip edilir. Bir hak yasal bir çatışmaya neden olabilirken, sorumluluk olmaz.

Toffler İnsanın Neden Sorunsuzca Davrandığı Konusunda Şu 4 Temel Huhusu

İşaret Eder: *Karakter*Bilgiye dayalı nedenler *Beklentiye dayalı nedenler
*Yargılamaya dayalı nedenler

Karakter: İnsanın benliğinde yerleşmiş bir durum olup, fiillerin düşünmeksizin kolaylıkla ve kişinin farklı zihinsel durumlarda da olsa gerçekleştirilmesi şeklinde tanımlanabilir.

Vicdan: İnsanın kendi davranışları veya başkalarının davranışları hakkında doğru veya yanlış şeklinde yargılar yapmasına yarar. Vicdan kişiyi hem ahlaki davranışta tutarsızlıklardan kurtarır hem de dışarıdan bir kontrol olmadan da ahlaklı davranmasını sağlar.

Vicdan Muhasebesi: Kişinin kendi içine dönük olarak kendi kendini yargılaması sonucu beliren değer yargısıdır.

Vicdanın sesi: İçeriği bir ahlaki buyruk biçiminde kişinin benliğinde oluşan ve bireyin iyiliğine yahut kötülüğüne ilişkin yargılama bilincidir.

SORUMLULUK SAHİBİ KİŞİNİN ÖZELLİKLERİ:

- Kendi kararlarını verebilir.
- Karar alırken elindeki kaynakları kullanabilir.
- Aldığı kararların sonuçlarını kabul eder.
- Değer yargılarını gözetir.
- Bağımsız davranabilir.
- Özgüven sahibi ve başkalarının haklarını çiğnemedi, kendi ihtiyaçlarını karşılar.
- Verdiği sözleri tutar.
- Sorunlardan kaçınmak için bahanelere başvurmaktan kaçınır.
- Eylemlerinde şeffaftır.
- Özür dilemekten çekinmez.
- Önemli kararlar almadan önce düşünür.
- Sürekli olarak ertelemez.

Kimlere Karşı Sorumluyuz

Aileme

İnsanlara

Kendime

Çevreme

Doğaya

Ülkeme

BAZI SORUMLULUK ÇEŞİTLERİ:

Bireysel Sorumluluk: Kişi her şey den önce birey olarak kendisine karşı sorumludur. İnsanın kendisine karşı bireysel sorumluluğu sahip olduğu maddi ve manevi değerlerini doğru yerinde ve zamanında kullanmasını gerektirir.

Sosyal Sorumluluk: Bireysel sorumlulukların tamamının sosyal boyutu vardır. Sosyal sorumluluklarla iç içe olan bireysel sorumlulukların toplumsal maliyeti de oldukça yüksek olabilmektedir.

Görev Sorumluluğu: Bireysel ve görev sorumlulukları da sosyal sorumluluklarla iç içedir.

Yönetmel Sorumluluk: Yöneticinin sosyal sorumluluk alanlarını 4 ana başlık altında toplamak mümkündür. *Özel Yaşam *Ekonomik İlişkiler *Liderlik Bilinci *Toplum Üyesi

İşletmelerin Sorumlulukları: İşletmelerin asıl sorumlulukları Pazarın ihtiyaçlarını istek ve beklentilere uygun olarak karlı ve verimli bir şekilde Karşılamaıdır. Not: İşletmeyi sosyal bir kurum sayan anlayış biçimine göre ise işletme; toplumun sosyal,ekonomik ve politik gelişmelerine cevap verme ve sosyal sorunları çözmesine yardım etmek gibi çok geniş bir işlev ve görev yükümlülüğü altındadır. Bunların dışında 'İşletmelerin Sosyal Sorumlulukları' da vardır.

**GÖNÜLLÜ sorumluluk
(hayırsever)**

İyi bir vatandaş olmak.
Topluma kaynak
aktarmak, yaşam

ETİK sorumluluk

Etik olmak.
Doğru, hakkaniyetli ve adil olanı yapma
yükümlülüğünü taşımak, zarardan kaçınmak.

YASAL sorumluluk

Yasalara uymak.
Yasalar doğru ve yanlışın toplumsal olarak
yasalaştırılmasıdır. Oyunu kurallarına göre oynamak.

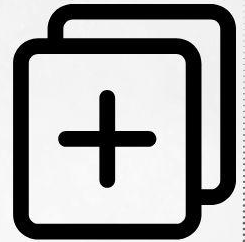
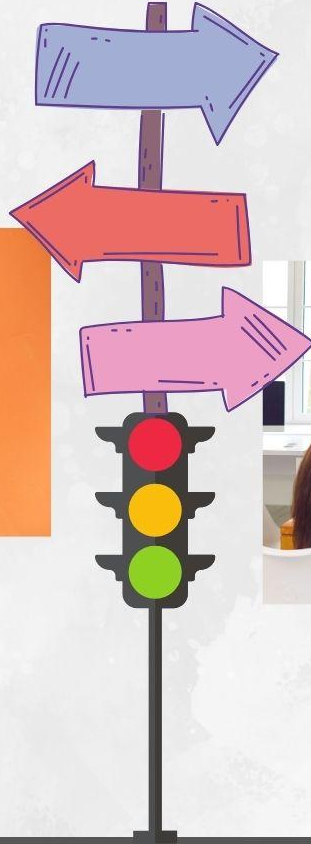
EKONOMİK sorumluluk:

Kar elde etmek.
Tüm diğerlerinin dayandığı temeldir.

Carroll'un Sosyal Sorumluluk Piramidi

Kaynak: Carroll, (2016:8).

ÖRNEKLER...

ÜLKEME KARŞI

Vatanın bölünmez bütünlüğüne bağlı kalmak
Milli menfaatlere bağlı kalmak
Ülkenin kalkınması için çalışmak
Ülke değerlerini korumak

DOĞAYA KARŞI

Suları kirletmemek
Hava ve suyu kirletmemek
Ağaçları kesmemek
Doğal kaynakları bilinçsizce kullanmamak

İNSANLARA KARŞI

Verdiği sözü tutmak
Birileri konuřurken söz kesmemek
Söz alarak konuřmak
Sosyal duyarlılık içinde olmak
Eleřtirilere açık olmak

ÇEVREYE KARŞI

Çevreyi temiz tutmak
Tıbbi v diğer atıkları çevreye
atmamak

KENDİME KARŞI

Öz bakımına dikkat etmek
Sağlığına dikkat etmek
Hayır diyebilmek
Verdiđimiz sözü tutmak
Onurlu yaşamak

AİLEMİZE KARŞI

Anne-Babaya iyilikte bulunmak
Kardemizle iyi geçinmek
Ailemize karşı güzel söz ve davranışlarda bulunmak
Aile içerisindeki kurallara uymak

Düşünelim...

Tartışalım...

**"İnsan, sadece sorumluluk üstlenerek, zihnini sağlam ve dengeli bir şekilde geliştirebilir."
(John Dewey)**

"Sorumluluktan kaçmak; insanın kendisine ihaneti olur."

"Esas isimiz, uzakta hayal meyal duran bir şeyi görmeye çalışmak değil, önümüzde açıkça duran işi yapmaktır." (Thomas Cariyle)

"Hiç kimse, hem sorumluluk hem de umutsuzluk hissine aynı anda kapılamaz." (Antoine de Saint Exupery)

"Özgürlük, sorumluluk demektir Bir çok kişinin özgür olmaya cüret edemeyişinin nedeni de budur" (George Bernard Shaw)

"Çok az şey, bir insana sorumluluk vermek ve ona güvendiğinizi belli etmek kadar onun gelişmesine hizmet eder." (Booker T. Washington)ın

"Sorumluluğu kabul edebilmek, insanın değerinin ölçütüdür." (Roy L. Smith)

"Önceliklerimiz zorunluluklarımızdan daha büyük olamaz. Haklarımız, sorumluluklarımızı yerine getirdiğimiz sürece korunurlar." (John F. Kennedy)

"Önemli biri olmanın bedeli, sorumluluktur." (W. Churchill)

"Her doğru, insana bir sorumluluk, her fırsat bir zorunluluk ve sahip olduğu her şey de ona bir görev yükler." (John D. Rockefeller Jr.)

TEŞEKKÜRLER...